

Наукові перспективи
Видавнича група

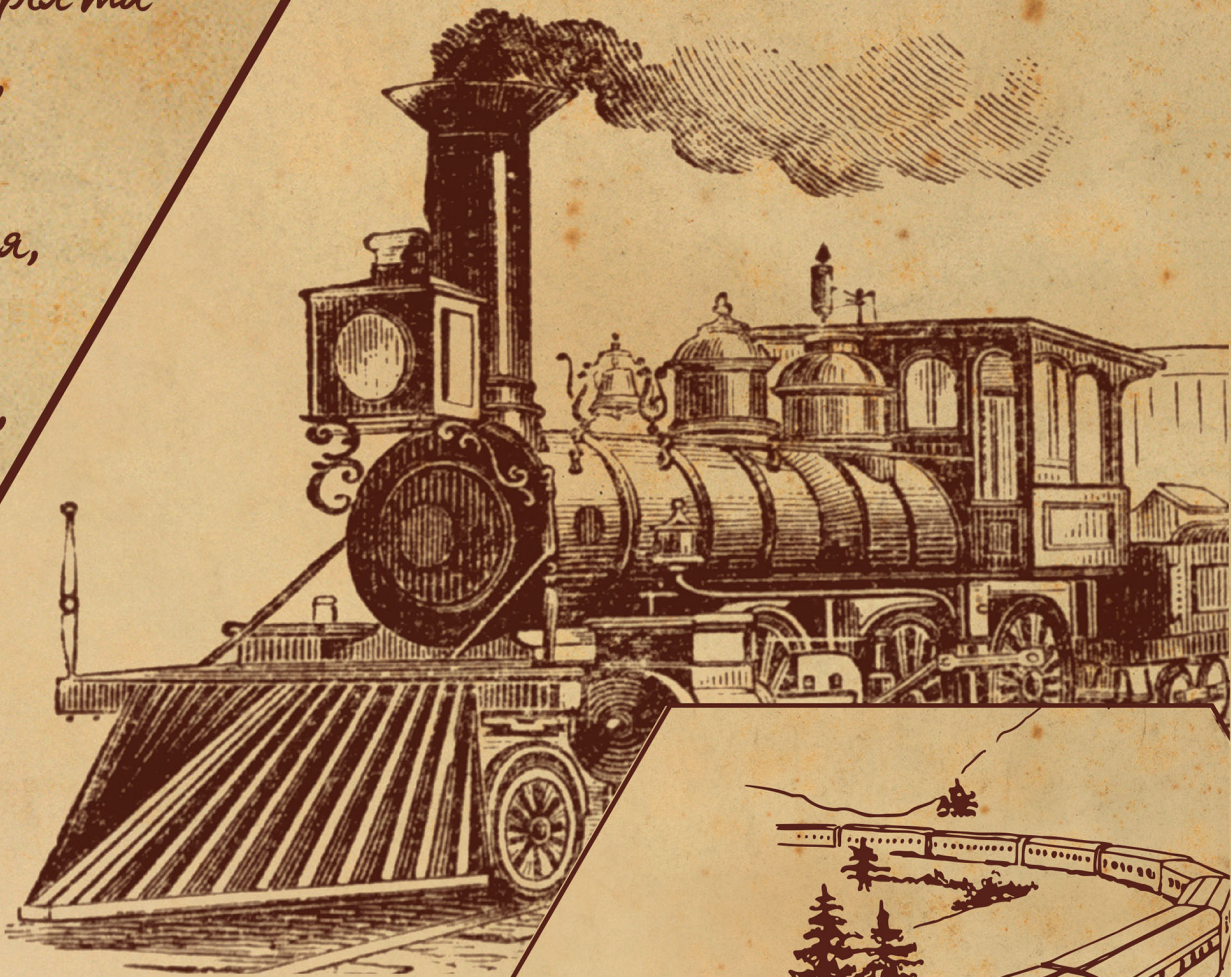

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ
НАУЦІ

№11(29)

2024

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*

*Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління
Асоціація науковців України
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 11(29) 2024

Київ – 2024

*Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration
Association of Scientists of Ukraine
Scientific Park of the National Aviation University*

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series,
"Public Administration" Series, "Technology" Series,
"History and Archeology" Series)*

Issue № 11(29) 2024

Kyiv – 2024

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»)»: журнал. 2024. № 11(29) 2024. С. 1391.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 076 Підприємництво та торгівля), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2023 № 185 журналу присвоєно категорію "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія)

Рекомендовано до Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 11.11.2024, № 13/11-24).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної альянсу інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а, також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор: Даций Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балаласава (Дорошенко) Катерина Вікторівна - кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Герасименко Юлія Сергіївна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (Біла Церква, Україна)
- Дестяк Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закієв Іслам Муса-Огли - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Ігнатович Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Кавіліна Ганна Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Ліценноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карусевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Кошетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кризіна Наталя Павлівна – доктор наук державного управління, професор, Заслужений лікар України, директор Навчально-Наукового медичного інституту Київського міжнародного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталя Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушева Олександра Анатолівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатолівна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколаєв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методику її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Орлова Наталія Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Пушкарь Ірина Володимирівна – кандидат наук з державного управління, доцент, професор кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету, сертифікований аудитор, член Аудиторської Палати України, член громадської організації «Професійна організація аудиторів, бухгалтерів та викладачів ОКД» (Запоріжжя, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського (Одеса, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна — асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкаренко Галіна Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Соцілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгенівна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Економіка»

Zadneprovska G.I., Oliinykova D.Yu. <i>MARKETING COMMUNICATIONS STRATEGY AS A KEY ELEMENT OF THE UNIVERSITY MARKETING STRATEGY</i>	20
Благополучна А.Г., Джога О.В., Босецька Н.Г. <i>ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ ОРГАНІЧНИХ ПРОДУКТІВ У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ</i>	33
Бокі В.Т., Кушнір Н.О. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ДЖЕЙБІЛ СЬОРКІТ ЮКРЕЙН ЛІМІТЕД»</i>	42
Буртняк І.В., Халудило Т.В. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ ВОЛАТИЛЬНОСТІ ВІТСОІН</i>	54
Вдовенко Н.М. <i>ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МАШИНОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ КРАЇНИ</i>	61
Збрицька Т.П., Пастушенко Е.А. <i>УПРАВЛІНСЬКА ПРАЦЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЇЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	73
Зеленевич В.В., Червінець Д.Р., Онушканич О.Я. <i>ОПТИМІЗАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННІ ЛОГІСТИЧНИМИ СИСТЕМАМИ ТОРГІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ТУРБУЛЕНТНОСТІ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА</i>	86
Кушнір Н.О., Химинець В.В., Корнаш В. <i>ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТНК НА ЕКОНОМІКУ КРАЇН СВІТУ</i>	96

Лещук Г.В. <i>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА ПРИКЛАДІ ОБЛАСТЕЙ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ</i>	109
Логоша Р.В., Прилуцький А.М. <i>ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ</i>	122
Маліков В.В. <i>ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СТРУКТУРА, ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРУВАННЯ</i>	136
Ріпка Р.О., Сидорчук Д.С. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОЇ СЛУЖБИ ТА РОЗВИТОК ЇЇ ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ЗМІН РИНКУ</i>	149
Рябикіна Н.І., Короленко О.Б., Рябикіна К.Г. <i>ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ РИЗИКІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ БІЗНЕСУ</i>	159
Сагайдак-Нікітюк Р.В., Нікітюк В.Г., Журенко В.В. <i>СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ З УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ</i>	173
Слободянюк О.В., Кузнецова Л.В., Комарденко В.О. <i>СТРАТЕГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМАНДИ В ОПТИЧНОМУ БІЗНЕСІ</i>	186
Табенська О.І., Стойка В.О. <i>ВИКОРИСТАННЯ ВНУТРІШНІХ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	199
Хомайко Є.І. <i>МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ</i>	210
Цвілій С.М., Каптюх Т.В., Матвієнко Я.О. <i>СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПІСЛЯ-ВОЄННОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ</i>	224

- Ципліцька О.О., Завгородня М.Ю.** 239
УНІВЕРСИТЕТ ЯК ЯДРО ЕКОСИСТЕМИ ВІДКРИТИХ ІННОВАЦІЙ
- Ясінська І.С., Кушнір Н.О.** 256
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В СВІТІ
- Ящук Т.А.** 265
*ФАНДРЕЙЗИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

СЕРІЯ «Державне управління»

- Антипенко І.В., Пешко В.В.** 278
*АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК РІЗНОВИД
ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ*
- Бабич С.В., Цецик Я.П., Красномоєць О.І.** 287
*ВИКЛИКИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ
ЧЕРЕЗ ДОСВІД*
- Весоловська М.К., Карковська В.Я.** 302
*ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР
ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЗМІН: АДАПТАЦІЯ
ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ*
- Дорош І.М., Дорош А.О.** 320
*КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПУБЛІЧНИХ СЛУЖБОВЦІВ:
ВАЖЛИВІСТЬ ЗНАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СУЧАСНОМУ
ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ*
- Жабський В.І.** 330
*МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ
ПОДАТКОВИХ ПЕРЕВІРОК*
- Зубчик О.А., Обушна Н.І., Рубан Ю.Г., Гребеножко Є.П.** 343
*МЕХАНІЗМИ НОВОГО ПУБЛІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У
ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УРЯДОВИХ СТРУКТУР
ВЕЛИКОБРИТАНІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙ*
- Колісніченко Н.М.** 354
*ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В ТРАНСПОРТНОМУ
СЕКТОРІ: УРОКИ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ДЛЯ УКРАЇНИ*

Крейденко В.В. <i>МІСЦЕ І РОЛЬ ПАРЛАМЕНТУ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ</i>	366
Лазарів В.О. <i>МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ НАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ НА ПУБЛІЧНОМУ РІВНІ</i>	378
Назаренко А.М. <i>ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	389
Статівка Н.В., Кокорєв В.В. <i>ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ</i>	399
Хвалібота Р.І. <i>ВПЛИВ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В КРАЇНІ: ВИКЛИКИ Й РИЗИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	412
Цигилик Н.В., Чепіль Б.А. <i>ТЕОРІЯ ПОКОЛІНЬ ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ</i>	421
Янишівський Т.Я. <i>ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ УСПІШНИХ ПРАКТИК ПРОТИДІЇ СЕПАРА- ТИЗМУ ТА ТЕРОРИЗМУ: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН</i>	434

СЕРІЯ «Право»

Баєва Л.В., Геращенко О.С., Кундеус В.Г. <i>ІННОВАЦІЇ У КІБЕРПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА КІБЕРАНАЛІТИК</i>	447
Вайнер Є.Є. <i>ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ СУДДІ ВЕРХОВНОГО СУДУ</i>	462

Вандін Є.В. <i>РОЛЬ УПОВНОВАЖЕНИХ ПІДРОЗДІЛІВ (УПОВНОВАЖЕНИХ ОСІБ) З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДОТРИМАННЯ СУБ'ЄКТАМИ ДЕКЛАРУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЙ</i>	475
Василик В.В. <i>ПРОБАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ З БОКУ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ</i>	488
Верба О.Б. <i>ДОГОВІР ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПИ: МОРАТОРІЇ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ОСІБ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ З ЦИХ КАТЕГОРІЙ СПРАВ</i>	498
Городецька І.А., Геєць І.В., Щербина А.П. <i>ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ФОРМ ВЛАШТУВАННЯ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ</i>	510
Демчук А.М., Ленгер Я.І. <i>ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВІДНОВЛЮВАНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	522
Дьомін Р.В. <i>ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я</i>	533
Зільник Н.М., Прийма В.М. <i>ПРО ДОНОРСТВО КРОВІ ТА ТРАНСПЛАНТАЦІЮ В УКРАЇНІ</i>	541
Козенко О.О. <i>АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ СКЛАДОВІ ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ В УКРАЇНІ</i>	556
Кумейко А.В. <i>ДО ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ЗАПОБІГАННЯ ПРАВОПОРУШЕННЯМ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	566

Маньгора Т.В., Безе Т.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОЛЕКТИВНИХ ДОГОВОРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</i>	580
Медвідь А.Б., Медвідь Ю.О. <i>ПРАВО НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ТА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД У КОНСТИТУЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ</i>	596
Меренич М.С. <i>ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ПРАВОСУДДЯ В КОНТЕКСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА</i>	607
Митрофанов І.І. <i>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧЕРЕЗ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ВПЛИВУ</i>	618
Оболенцев В.Ф. <i>МОДЕЛЮВАННЯ ДЕТЕРМІНАЦІЇ ЗЛОЧИННОСТІ</i>	629
Присяжнюк О.А. <i>ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОЦЕДУР ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО РОЗСУДУ</i>	641
Солдатенко О.А., Берета М.В. <i>АДАПТАЦІЯ ІНСТИТУТУ ДОМАШНЬОГО АРЕШТУ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ ВИКЛИКІВ ТА ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ</i>	649
Стукало Н.Ю. <i>ВИНА ЯК УМОВА НАСТАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ЖИТТЮ ЧИ ЗДОРОВ'Ю ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ В РЕЗУЛЬТАТІ ЛІКАРСЬКОЇ ПОМИЛКИ</i>	664
Цебенко С.Б., Василенко С.Р. <i>ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СВОЇХ ПРАВ ЖІНКАМИ-ВІЙСЬКОВО-СЛУЖБОВИЦЯМИ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ</i>	675
Шульженко Н.В. <i>ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ПОЛІТИЧНОГО КОЛАБОРАНСТВА (Ч. 6 СТ. 111-1 КК УКРАЇНИ) У СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ</i>	690

СЕРІЯ «Педагогіка»

- Butenko O.H.** 698
QUALITY AND ACCESSIBLE PRESCHOOL EDUCATION: CURRENT CHALLENGES IN RAISING CHILDREN WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS
- Hontarenko I.S.** 709
PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE AND CHINA: CULTURAL AND METHODOLOGICAL SPECIFICS OF PREPARING CALLIGRAPHY TEACHERS
- Kuzina Yu.V.** 719
THE ANALYSIS OF THE PROBLEM OF PROFESSIONAL ORIENTATION IN TEACHING MATHEMATICS AT HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS
- Sazhiienko O.P.** 731
THEORETICAL AND PRACTICAL PRINCIPLES OF INFORMATION COMPETENCE FORMATION IN THE PROCESS OF STUDYING PROFESSIONALLY ORIENTED DISCIPLINES
- Адамський В.Р., Кришук Б.С.** 747
ЦЕРКОВНОПАРАФІЯЛЬНІ ШКОЛИ В ПОДІЛЬСЬКІЙ ГУБЕРНІЇ НА ЗАКЛЮЧНОМУ ЕТАПІ ФУНКЦІОНУВАННЯ
- Безлюдна Н.В., Дудник Н.В.** 760
МОВНО-КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ
- Біницька К.М., Карпенко О.Є., Загородня А.А.** 774
РОЛЬ ЗЕМСТВ У СТВОРЕННІ НАРОДНИХ ШКІЛ НА ПОДІЛЛІ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ
- Бондарчук А.Я.** 785
РОЗВИТОК ДИРИГЕНТСЬКО-ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ХОРОВОГО КОЛЕКТИВУ

Гагарін М.І., Бойченко В.В. <i>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО КОМАНДНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСАХ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ</i>	798
Грень Є.С. <i>ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІН В ЗАСТОСУВАННІ ПЕДАГОГАМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ОНЛАЙН ЗАСОБІВ ВНАСЛІДОК ПОЯВИ ТЕХНОЛОГІЙ НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ</i>	810
Зубченко Л.В., Батюк А.М. <i>ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ</i>	820
Зузяк Т.П. <i>РОЗВИТОК МЕРЕЖІ ЗАКЛАДІВ НАРОДНОЇ ОСВІТИ НА ПОДІЛЛІ У 1850-1885 РОКАХ</i>	832
Івасюта Ю.В. <i>КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ МИТЦІВ ДОБИ РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ ЯК ЗАСІБ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ РАДЯНСЬКИХ РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ НА УРОКАХ ІСТОРІЇ В ШКОЛІ</i>	841
Ільніцька К.С. <i>ТЕОРІЯ ВІДНОСНОСТІ – ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ НАУКОВОЇ КАРТИНИ СВІТУ (за науковими працями Альберта Ейнштейна)</i>	850
Коростильов Г.Л., Білозьоров О.С., Мовчан П.В. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ ЕЛЕКТРО- ТЕХНІЧНОГО НАПРЯМКУ НАВЧАННЯ</i>	870
Куземко Л.В. <i>РОЗВИТОК НАСКРІЗНИХ УМІНЬ В ОСОБИСТІСНО- ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ ПЕДАГОГА: ДІЄВІ ПРАКТИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕНК</i>	891
Кучай О.В., Сопіга М.О. <i>ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ЗВО ЯК ЛОГІСТИЧНИЙ ПРОЦЕС</i>	903

- Лешко Р.Я., Кузик О.В., Даньків О.О., Столярчук І.Д., Гольський В.Б., Британ В.Б., Угрин Ю.О., Паньків Л.І.** 910
ПРО МОЖЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ МЕХАНІЧНИХ КОЛИВАНЬ У КУРСІ ШКІЛЬНОЇ ФІЗИКИ
- Липчанко-Ковачик О.В., Білак М.В., Куцин М.М.** 921
ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТА: ФОРМУВАННЯ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ТА ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ОСНОВИ ЛІТЕРАТУРНОГО РОЗВИТКУ
- Липчанко-Ковачик О.В., Гнатик К.Б., Тоба Е.А.** 931
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ
- Логвіненко А.І., Ляшенко М.Ю.** 939
РОЛЬ І МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ТРУДОВОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ» У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ
- Лучко В.С., Житарюк І.В., Лучко В.М.** 949
МІЖПРЕДМЕТНА ІНТЕГРАЦІЯ МАТЕМАТИКИ ТА ІНФОРМАТИКИ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У СТАРШІЙ ШКОЛІ ПРИ РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ ПІДВИЩЕНОЇ СКЛАДНОСТІ
- Майнаєв Ф.Я.** 961
СТВОРЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНИХ ЗАВДАНЬ НА ОСНОВІ SCRATCH-ПРОЄКТІВ
- Мафтин Н.В., Антоняк І.В.** 971
ВИХОВНА ФУНКЦІЯ УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
- Нагорняк С.В., Лісіна Л.О.** 981
ВПРОВАДЖЕННЯ STEM-ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКИХ ШКОЛАХ: ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ТА МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ
- Нагорняк С.В., Ставнича Н.О., Чижма І.О.** 992
ОБДАРОВАНІСТЬ: МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
- Розман І.І., Карташова Л.А.** 1002
ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ГАЛУЗЬ НАУКИ

- Сарасва І.В.** 1011
ІННОВАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМ
- Солодчук А.В.** 1021
ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ФАКТОР УСПІШНОГО ЗАСВОЄННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
- Степанюк Ю.О.** 1033
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ "ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ"
- Стратан-Артишкова Т.Б.** 1040
МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬО-КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Титаренко В.М.** 1051
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ»
- Трубіцина О.М., Ткач О.Г.** 1065
МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
- Чернова Г.В., Лещенко В.О.** 1075
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ АКТИВНИХ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
- Шевцова О.Б.** 1088
ХУДОЖНЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЯ У РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
- Шунков В.С.** 1097
ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ

Юрченко О.В. 1111
ТЮТОРИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

СЕРІЯ «Історія та археологія»

Богатчук С.С. 1122
ОСОБЛИВОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Бороздих Н.В., Пономаренко Л.П. 1142
ЕТАПИ ЕВОЛЮЦІЇ СИСТЕМИ ОЦІНКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Боян-Гладка С.П., Боднарчук С.Р. 1161
ОРНТОМОРФНІ ВІРУВАННЯ В ТРАДИЦІЙНІЙ ОБРЯДОВОСТІ БОЙКІВ

Галів М.Д., Василь І.М., Роман І.К. 1171
БОЙКІВЩИНА ЯК ЕТНОГРАФІЧНА РЕАЛЬНІСТЬ У ВІЗІЯХ АВТОРІВ ЧАСОПИСУ «ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ» (1969–1991)

Голуб А.А. 1186
ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК У МІСТІ ПУТИВЛІ: ІСТОРІЯ ЗАСНУВАННЯ ТА РОЛЬ У РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ

Гунчак А.В. 1195
ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ АНТИДОПІНГОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ПІСЛЯ 1991 РОКУ

Дем'янчук А.Л. 1205
ІСТОРІЯ САНКТУАРІЮ СВЯТОГО АНТОНІЯ ПАДУАНСЬКОГО У ЛЬВОВІ

Іваньо С.М. 1219
ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧИЙ РУХ МІЖВОЄННОЇ ГАЛИЧИНИ: ПОЛЬСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ВЕКТОРИ

Комар В.Л. 1238
ПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОМАНА СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

- Костючок П.Л., Борчук С.М., Адамович С.В.** 1248
"ЗАПОВІТ МОЛОДОСТІ", ЯК АВТОРИТЕТНЕ ТА РЕПРЕЗЕНТАТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЖІНОЧОГО ДОСВІДУ ВІЙНИ"
- Лобачова Т.О.** 1259
КОЛЕКТИВНІ ІДЕНТИЧНОСТІ ВЕНЕЦІАНЦІВ В УМОВАХ ЧУМИ СВЯТОГО КАРЛА 1575-1577 РР.
- Мельник Р.І.** 1269
МІСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО КРИСТИНОПОЛЯ У СВІТЛІ ЙОСИФІНСЬКОЇ МЕТРИКИ
- Мировський О.А.** 1280
ДІЯЛЬНІСТЬ АМАТОРСЬКИХ МУЗИЧНИХ КОЛЕКТИВІВ У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА (1991-2021 РР.)
- Найдюк Р.Б.** 1293
УЧАСТЬ ВАСИЛЯ ТА ІВАНА СІРКІВ У ПРОЦЕСАХ УТВОРЕННЯ КПСГ ТА РЕОРГАНІЗАЦІЇ ЧУГА В 1919-1921-МУ РР.
- Нижник С.В.** 1305
ТВОРЧІ ІНІЦІАТИВИ ВЧЕНИХ НААН У РОЗВИТОК ГАЛУЗЕВОГО ДОСЛІДНИЦТВА (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ СТ.)
- Озимчук О.Б., Шеретюк В.М., Карпуніна Т.О.** 1316
РОЛЬ УОЛТЕРА МЕННІ В СТАНОВЛЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТАКТИКИ ШЕВОШЕ НА ПОЧАТКУ СТОЛІТНЬОЇ ВІЙНИ 1337-1453 РОКІВ
- Петрів Н.Я.** 1331
ВЗАЄМИНИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН ТА БАПТИСТІВ З ІНШИМИ ПІЗНЬОПРОТЕСТАНТСЬКИМИ ТЕЧІЯМИ В ГАЛИЧИНІ ТА НА ВОЛИНІ У 20-Х РР. ХХ СТОЛІТТЯ
- Фицик Л.А., Гордієнко В.В.** 1343
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ КУЛЬТУРНОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ

- Хавалко С.З.** 1356
КОЛЕКЦІЯ БОЛЕСЛАВА ОЖЕХОВИЧА: ІСТОРІЯ ПЕРЕДАЧІ, ЗМІСТ, СУЧАСНИЙ СТАН (на матеріалах збірки Львівського історичного музею)
- Худик Н.І.** 1369
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД (кінець ХІХ ст. – 1939 р)
- Янін В.А.** 1380
ВНЕСОК АКАДЕМІКА ВУАН П.М. СУПРУНЕНКА У ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДИНАМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ РУХОМОГО СКЛАДУ І КОЛІЇ

УДК 378.147.091:78 (045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11\(29\)-1040-1050](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-11(29)-1040-1050)

Стратан-Артишкова Тетяна Борисівна професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри мистецької освіти, Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Внниченка, вул. Шевченка, 1, м. Кропивницький, 25000, тел.: (099) 714-43-77, <https://orcid.org/0000-0001-5507-1832>

МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ХУДОЖНЬО-КОМУНІКАТИВНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті розкривається значення музично-творчої діяльності у формуванні художньо-комунікативних якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва. Розкрито психолого-педагогічні особливості, внутрішні структурні компоненти процесу художньої комунікації в контексті композиторської творчості, яка характеризується здатністю вступати в художній діалог з художнім образом, самим собою, зі світом, що спричиняє трансформацію ціннісних орієнтацій особистості, розвиток потреби в художньому спілкуванні, співпереживанні, самовираженні, саморефлексії.

Акцентується увага на здатності до емпатії як інтегрованої професійно значущої якості майбутнього вчителя музичного мистецтва, яка в процесі художньої комунікації набуває особливого значення, оскільки, спрямовується на активне засвоєння, сприйняття-інтерпретацію, передбачає співпереживання-мислення, вияв оригінальних особистісно-художніх вражень, індивідуально-неповторних, суб'єктивно-образних асоціацій, передбачає проникнення і «вживання» в художній образ, глибоке індивідуальне бачення художнього світу, здатність до творчого спілкування, відтворення художнього образу так, як його «бачить» і розуміє сам автор, власне творення, через що й здійснюється педагогічний вплив на духовно-творчий розвиток особистості.

Узагальнюється, що художня комунікація через музично-творчу діяльність спричиняє розвиток універсальних особистісних якостей майбутніх фахівців, їх творче самовираження, самореалізацію власних сил, здібностей, можливостей, розкриття комплексу індивідуально-неповторних особистісних якостей, їх трансформацію у власній творчості, різноманітній творчо-проектувальній і соціокультурній діяльності.

Вияв небайдужості до навколишнього світу через музично-творчу діяльність, усвідомлення сенсу духовних цінностей і своєї причетності до створення цих цінностей приводить до здатності цілісно й багатогранно

виявляти власну суб'єктність, до сформованості авторської спроможності майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Ключові слова: художня комунікація, музично-творча діяльність, музично-виконавська інтерпретація, емпатія, рефлексія, майбутній вчитель музичного мистецтва.

Stratan-Artyshkova Tetyana Borysivna Professor, Doctor of Pedagogical Sciences, professor of the Department of Art Education, Volodymyr Vnnichenko Central Ukrainian State University, Shevchenko St., 1, Kropyvnytskyi, 25000, tel.: (099) 714-43-77, <https://orcid.org/0000-0001-5507-1832>

MUSICAL AND CREATIVE ACTIVITY IN THE FORMATION OF ARTISTIC AND COMMUNICATIVE QUALITIES OF THE FUTURE MUSIC TEACHER

Abstract. The article reveals the importance of creative and performing activities in the formation of artistic and communicative qualities of the future music teacher. The psychological and pedagogical features, internal structural components of the process of artistic communication in the context of composer creativity, which is characterized by the ability to enter into an artistic dialogue (with the artistic image, oneself), which causes the transformation of the value orientations of the individual, the development of the need for artistic communication, empathy, self-expression, spiritual and creative reflection.

Emphasis is placed on the ability to empathize as an integrated professionally significant quality of the future music teacher, which acquires special importance in the process of artistic communication, since it is directed to active learning, perception-interpretation, involves empathy-thinking, expression of original personal-artistic impressions, individually unique, subjective-figurative associations, involves penetration and "use" in an artistic image, a deep individual vision of the artistic world, the ability to creative communication, the reproduction of an artistic image as the author himself "sees" and understands it, his own creation, through which the pedagogical influence on the spiritual and creative development of the individual is carried out.

It is summarized that artistic communication through creative and performing activity causes the development of universal personal qualities of future specialists, their creative self-expression, the self-realization of their own strengths, abilities, opportunities, the disclosure of a complex of individually unique personal qualities, their transformation in their own creativity, various creative-projective and social - cultural activities.

The manifestation of indifference to the surrounding world through creative and performing activities, awareness of the meaning of spiritual values and one's

involvement in the creation of these values leads to the ability to fully and multifacetedly reveal one's own subjectivity, to the formation of the author's ability of the future music teacher.

Keywords: artistic communication, musical creative activity, musical performance interpretation, empathy, reflection, future music teacher.

Постановка проблеми. Динамічні інтеграційні крос-культурні процеси вимагають розв'язання актуальних завдань, зумовлених об'єктивною потребою сучасного суспільства у конкурентоспроможних, висококваліфікованих фахівцях, здатних демонструвати високий рівень професіоналізму, освіченості, бути творцями й активними учасниками освітньо-культурного процесу. Ці завдання покликана виконати мистецька освіта, спрямована на духовний розвиток особистості, формування її внутрішнього світу, творчої індивідуальності, спроможності творити за законами краси, бути автором свого життя, діяльності й творчості. У зв'язку з цим, гостро постає проблема формування художньо-комунікативних якостей, які у музично-педагогічній діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва набувають важливості й значущості.

Особливої уваги потребує інтегрована професійно значуща особистісна якість – здатність до емпатії, яка передбачає активізацію й розкриття суб'єктних можливостей кожного майбутнього фахівця, яскраво виявляється у різних видах художньої комунікації (сприйнятті-інтерпретації-творенні), а також у процесі музично-педагогічного та міжособистісного спілкування з учнівською та студентською молоддю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання комунікації в контексті мистецької освіти розглядаються у багаточисельних наукових працях педагогів-музикантів (Н. Гуральник, О. Єременко, А. Зайцева, О. Комаровська, Н. Лупак, О. Олексюк, В. Орлов, О. Отич, Г. Падалка, Л. Паньків, А. Растригіна, О. Рудницька, О. Хижна, О. Шевнюк, О. Щербініна, О. Щолокова та ін.).

Розглядаючи художню комунікацію у різних аспектах, науковці інтерпретують цей феномен як комунікацію через мистецтво, що забезпечує співучасть, співтворчість, передачу та усвідомлення загальнокультурних цінностей і є важливим чинником духовного розвитку особистості та суспільства, «самопізнання через проживання й утворення цінностей – як свідомо вибудований шлях до духовної досконалості» [1].

Комунікація через мистецтво передбачає осмислення мистецьких творів, вміння брати участь у різноманітних ракурсах комунікації (сприйняття-інтерпретація-творення), здатність ідентифікувати своє «Я» в мистецькому просторі, адекватно оцінювати власну творчість, виявляти повагу до творчості Інших, що у подальшій діяльності зумовлює соціалізацію особистості через мистецтво, здатність творити й співіснувати у мультикультурному середовищі (О. Комаровська).

Грунтовний теоретичний аналіз феномена «художня комунікація» в контексті розвитку сучасної мистецької освіти здійснено Н. Лупак. Авторка зазначає, що комунікація через мистецтво як спосіб співбуття людини зі світом у різноманітних чуттєвих формах взаємодії дає можливість отримати знання і досвід через особистісне переживання та самопізнання [2].

Визначаючи діалоговий характер процесу художньої комунікації, вчені зазначають, що без здійснення художнього діалогу гуманістична і духовна сутність мистецьких творів перестає діяти й функціонувати в полікультурному просторі, втрачає свою цінність, а отже, й здатність впливати на особистість [3, С. 38].

Привертає увагу наукове дослідження А. Зайцевої, яка у структурі художньо-комунікативної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва виокремлює розвиненість перцептивно-рефлексивних умінь і навичок особистості майбутнього вчителя музики; вербальних умінь і навичок; володіння кінестетичними, паралінгвістичними, візуальними засобами комунікативної поведінки (швидкістю встановлення комунікативних зв'язків, вибору адекватної рольової позиції, індивідуального комунікативного стилю спілкування, засобів комунікації, оперативної адаптації щодо змінних умов певної художньо-комунікативної ситуації тощо) [4].

Дослідники розглядають художню комунікацію у єдності й взаємозумовленості її основних художньо-творчих комунікативних блоків: сприйняття-інтерпретація-творення. На думку В. Орлова, інтерпретація художньо-образного змісту твору у процесі художньої комунікації активізує художньо-творчу рефлексію, спрямовує духовну налаштованість особистості на самовдосконалення у виконавській та мистецько-освітній сфері [5].

Багатоаспектність і багатовекторність феномена художньої комунікації, багатогранність підходів щодо розуміння її сутності та змісту склали підґрунтя для усвідомлення значення музично-творчої діяльності у розвитку суб'єктних характеристик, формуванні художньо-комунікативних якостей, зокрема, здатності до емпатії як унікальної професійно значущої особистісної якості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Мета статті - розкрити значення музично-творчої діяльності у формуванні художньо-комунікативних якостей майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Музично-творча діяльність, зокрема, композиторська, – це складне й досі незвідане, психологічно таємниче явище, що супроводжує індивідуально-особистісні характеристики митця, який «бачить світ інакше, розкриває приховану сутність речей, рефлексує явища, яких не помічають інші люди, ... проникає в глибини своєї душі, щоб відкрити людям свої думки і переживання» [6, С. 26].

Як процес духовно-практичного втілення ідеї у чуттєво сприймані художні образи, музично-творча діяльність, зокрема, композиторсько-виконавська, своєю кінцевою метою і результатом передбачає досягнення максимальної відповідності між творчим задумом композитора та його адекватним утіленням у своєрідній образній мові музичного мистецтва, набуває життєвої повноти, внутрішньої потреби і необхідності художньо висловитися і втілитись у творі як цілісна художня ідея.

Процес композиторсько-виконавської діяльності містить об'єктивний і суб'єктивний аспекти. У ньому діалектично взаємодіють інтелектуально-розумова, емоційно-почуттєва, аналітико-синтетична, індивідуально-образна, рефлексивно-ціннісна діяльність свідомості автора твору. Композитор розкриває проблеми навколишнього життя, відтворює складні процеси людської психіки, відображує реальне життя у формах самого життя, виражає власні почуття і прагнення. У такому творчому процесі реалізується внутрішній ресурс, відбувається народження унікального неповторного художнього образу, розкривається духовний світ автора, його думки і почуття. Основним джерелом змісту художнього образу як результату олюднення внутрішнього ресурсу особистості-митця, слушно зауважує О. Комаровська, і є його духовна сфера [7, С. 7].

Використовуючи єдину об'єктивну основу – навколишній світ, життя в усій його складності та багатогранності, пізнаючи довколишню реальність, автор не обмежується у пошуках життєвого матеріалу, Він вільний у доборі тем і образів для майбутнього твору, індивідуально планує процес творення, добирає тематичний матеріал, що найбільш розкриває і відповідає його внутрішньому світу і світоглядній позиції.

Процес творення вимагає, щоб автор жив власним твором, в якому «дух животворить» (Г. Сковорода), «здобуває реальне життя», надихався і проникався в задум, втілюючи його у своєрідних і неповторних художніх образах. Думки, почуття, уява, пам'ять стійко утримують образи, що заволоділи свідомістю митця і «вимагають» свого відтворення специфічною мовою мистецтва, надихають на художнє формування, корегують ним, «підказують» способи, внутрішню спрямованість свого ідеального життя в музичній композиції, зумовлюють необхідність постійно уточнювати попередній задум згідно з об'єктивною логікою його розвитку як художнього цілого. Автор, зазначає В. Мовчан, звільняється від їх «влади» лише цілком реалізувавши свій художній задум у діалектичному зв'язку художньої ідеї та її втілення в образній мові твору [8], використовуючи комплекс художньо-формувальних умінь.

Основною спонукою до творчості є внутрішня потреба автора надати реального життя художнім образам, що живуть в уяві та утримуються

пам'яттю. Потреба зосереджує на собі, породжує велику творчу насагу. Тому метою початкового формувального процесу в музично-творчій діяльності є закріплення цієї потреби, інтересу, бажання, прагнення повно й цілісно, художньо-переконливо відтворити художній образ. Внутрішня правда художніх образів, що живуть у свідомості автора, дає можливість поглиблювати, вдосконалювати, наповнювати їх новими рисами життєвості, досконалості, завершеності, є джерелом натхнення, спонукає на подальшу творчість.

Музично-творча діяльність ґрунтується на сприйнятті-інтерпретації і пов'язана, насамперед, з «афективними» процесами, зокрема, з почуттями, бажаннями, емоціями, які становлять основу спонукальної регуляції як вираження активного ставлення, прагнень і можливостей їх реалізації у практичній діяльності. Емоції, як «енергетичне пальне» аферентного синтезу всіх наявних подразників у поєднанні з минулим досвідом, сигналізують про значущість відображуваного, дають установку до сприйняття і дії, активізують організм, об'єднують усі компоненти психіки, сприяють формуванню як ідеальних моделей реальних процесів і явищ, так і тих, що передбачається створити і відобразити.

Художня емоція набуває особливого значення у формуванні творчого потенціалу особистості. Її відносять до «стенічних» емоцій, що стимулюють життєдіяльність людини, активізують, мобілізують і актуалізують творчі сили особистості. Художня емоція допомагає інтелекту переборювати страх перед авторитетом встановленого й загальноприйнятого, і, «здійснивши проори в інтелектуальне поле в ділянці найбільшої напруги, вийти на простір ефективного й плідного пошуку» [9, С. 299]. У такий спосіб, відбувається взаємодія гносеологічної і ціннісно-сислової сфери свідомості. Індивід, охоплений творчим пошуком, одержує «смугу свободи», завдяки якій він приводить у рух набуті асоціативні фонди, художньо-образні зв'язки, котрі утворились, надаючи їм відповідної спрямованості.

У процесі творення виробляється особливе почуття піднесення і свободи, «енергетична підзарядка», особливий духовний стан й імпульс до творчого пошуку, інтуїтивна проникливість, впевненість у прийнятих рішеннях і діях. Слушним є вислів І. Беха на Х Міжнародній конференції, присвяченій пам'яті О. Рудницької: «Наскільки енергетика сильна, настільки наші почуття сильні, на основі яких виникають цінності». Тобто, процес музично-творчої діяльності не вичерпується розумінням його як логічної процедури творення і написання власного твору, а передбачає результат цієї особливої духовно-практичної діяльності – перенесення в іншу смислову мовно-знакову систему мислення, у сферу глибоких почуттів, емоційного переживання, проникнення.

Повноцінне творення відбувається тоді, коли композитор-виконавець розкриває не тільки загальні риси образного змісту і форми, а й своєрідне, неповторно індивідуальне авторське втілення, вступає у діалог із самим собою. Такий складний процес творення передбачає мобілізацію знань і вмінь, які дають змогу виявити і розкрити власні почуття, переживання, настрої, особистісні враження, емоційно-почуттєві реакції, суб'єктність, неповторну індивідуальність.

Процес власного творення, основою якого є художнє сприйняття-інтерпретація, науковці тлумачать як «діалог», адже автор, як взаємодійна сторона художнього діалогу, постає у свідомості інтерпретатора зі своєю художньо-світоглядною концепцією, сенсовою позицією, що спричиняє внутрішній діалог інтерпретатора. Чужі свідомості не можна спостерігати, аналізувати, визначати як об'єкт, як предмети. З ними можна тільки діалогічно спілкуватися. Думати про них – означає говорити з ними, читаємо у праці О.Рудницької «Педагогіка загальна та мистецька».

Важливим є твердження педагогів-музикантів про те, що спілкування відбувається як взаємодія художньої інформації та суб'єктивної моделі, її розуміння реципієнтом. Причому це розуміння, зазначає О. Рудницька, завжди є активним внутрішнім діалогічним процесом, що відбувається у процесі народження у того, хто сприймає, своєї думки, свого ставлення, позиції щодо почутого, власного розуміння-інтерпретації художнього образу. «Двоголосна відповідь», котра звернена до власної і авторської думки, приводить до розуміння змісту, зацікавленості у здійсненні такого художнього діалогу-розмови, готовності до спілкування з мистецтвом. Без здійснення художнього діалогу гуманістична і духовна сутність мистецьких творів перестає діяти й функціонувати, втрачає свою цінність, а отже, й здатність впливати на особистість [10].

Здатність вступати в художній діалог спричиняє трансформацію ціннісних орієнтацій особистості, її інтересів, мотивів, смаків, розвиток потреби в художньому спілкуванні, обговоренні, оцінці, судженні, співпереживанні, що ефективно позначається на формуванні особистісних якостей реципієнта.

Основними складовими музично-творчої діяльності є: логічне мислення, художнє пізнання, емоції, переживання, інтуїтивне осягнення змісту художніх образів, уява, фантазія особистості, що ґрунтуються на емоційно-почуттєвих процесах і «завжди детерміновані її внутрішнім духовним світом, діалогом із самим собою, актуалізацією світоглядних цінностей» [11, С. 119].

Досліджуючи проблеми сутності уяви, психологи одним із механізмів її виникнення називають *емпатію* як своєрідний різновид уяви, оскільки в процесі емпатійного сприйняття людина «переносить» себе до думок, почуттів і дій Іншого та структурує власне сприйняття за цим зразком. Власне «Я»

нібито поділяється на реальне «Я» й уявне «Я». Це уявне «Я» і є творчим компонентом.

Науковці стверджують, що у процесі власного творення активно діють механізми синтонії та ідентифікації, тобто перенесення життєвих станів інших людей на себе, свою долю, співчуттєве ставлення до сприйнятого, взаєморозуміння, безкорислива допомога. Ідентифікація як уподібнення, встановлення тотожності об'єктів на підставі тих чи інших ознак посідає центральне місце у формуванні здатності суб'єкта до самопізнання та саморозвитку.

Художня емпатія, як інтегрована професійно значуща особистісна якість мабутнього вчителя музичного мистецтва, тісно взаємодіє із креативністю суб'єкта художнього спілкування, його здатністю до творчого спілкування з мистецькими творами, до глибокого індивідуального бачення художнього світу, що не вкладається в стереотипні рамки вже відомого і загальноприйнятого.

Як у процесі сприйняття, так і у процесі власного творення, художня емпатія передбачає тісну взаємодію когнітивно-розумових, емоційно-почуттєвих і рефлексивно-творчих актів, характеризується багатством асоціативно-образних уявлень, вміннями суб'єкта художнього творення-інтерпретації осмислювати організацію художнього матеріалу, розуміти виразний сенс художньої інтонації.

Зауважимо, що різноманітність індивідуальних смислових конкретизацій – не підстава для заперечення об'єктивної пізнавальної цінності художнього твору. Об'єктивована у творі авторська модель має бути організована таким чином, щоб спрямувати художнє переживання у потрібне русло, створити емоційні уявлення, породити особливі асоціації, тобто якнайбільше активізувати особистісний досвід того, хто сприймає, спрямувати цей досвід на пізнання тієї моделі, котру пропонує автор, надати їй оцінку під кутом зору свого особистісного ставлення. У такий спосіб, художнє переживання визначається як глибоко опосередкований роботою інтелекту процес, який через свій емоційний характер є водночас й індивідуально-особистісним безпосереднім ставленням до художнього твору, до автора, до самого себе. Саме тому стає зрозумілою відповідальність автора (композитора-виконавця) як у процесі творення, так і у процесі виконання (оприлюднення) власного музичного твору.

Одним із положень психології мистецтва є теза про те, що в процесі художнього сприйняття-інтерпретації здійснюються психологічні перетворення, аналогічні авторським. Душа автора-виконавця і того, хто сприймає, «зливаються». У цьому й є головна приваблювальна сила та унікальна властивість мистецтва.

Художня насолода, що охоплює автора-виконавця і слухача в момент оприлюднення твору і є оцінкою здатності автора створювати твір як художнє

ціле, є реакцією на його творіння як на художню цінність. Катарсис, як форма вияву почуттів, у процесі художнього спілкування виникає завдяки здатності суб'єкта ототожнювати, ідентифікувати, емоційно переживати, перевтілюватись у художні образи, проникати в їхній внутрішній світ, «пропускати через себе». Здатність насолоджуватися мистецтвом характеризує високий рівень емпатійного проникнення в його образний зміст, багатство внутрішнього світу суб'єкта художньої комунікації.

Поняття емпатії розкриває здатність особистості до емоційного відгуку на переживання іншої людини. Це мистецтво розуміти і відчувати іншого таким, яким він є, вміння ставити себе на його місце, проникатися його цінностями. Вхідження в особистісний світ іншого, в свою чергу, передбачає наявність потреби у відкритості власного внутрішнього світу, особистісного, довірливого спілкування, чутливості до мінливих переживань іншого, максимальної делікатності, толерантності, відмови від авторитарності, від готових упереджених оцінок.

Здатність до емпатії тією чи іншою мірою притаманна кожній людині, але у вчителя, призначення якого «розуміти рух дитячого серця» (В. Сухомлинський), організовувати діяльність учнів, процеси ідентифікації мають бути розвиненими до рівня професійно значущої якості, тобто свідомо розвиватись і використовуватись для розв'язання професійних завдань.

У музично-педагогчній діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва здатність до емпатії, з одного боку, спрямована на розвиток і формування особистості учня, а з іншого – на активне засвоєння, розуміння, інтерпретацію, власне творення музичних творів, саме через які й здійснюється педагогічний вплив на духовно-творчий розвиток особистості.

Зумовлюючи виникнення ефекту емоційної ідентифікації, глибокого співпереживання й співчуття, здатність до художньої емпатії позитивно позначається на духовному міжособистісному спілкуванні, гуманізує систему педагогічних дій і впливів, сприяє встановленню повноцінного діалогу в процесі художньо-педагогічної взаємодії викладача і студента, тобто набуває педагогічного сенсу. Саме через співпереживання відбувається збагачення внутрішнього світу особистості досвідом почуттів інших людей. Через пристосування до емоцій Інших студенти можуть відчувати соціальні, моральні, естетичні почуття, яких у їх практичному досвіді ще не було. Особливо важливо зауважити гуманістичну спрямованість співпереживання, у процесі якого формується ставлення до людини, до навколишнього світу, до самого себе. Тож підкреслимо значущість музично-творчої діяльності у розвитку особистісних якостей, в якій відбувається особлива активізація свідомості, відтворення й розуміння цінності буття, самореалізація особистості через творчість.

Висновки. Психолого-педагогічний аналіз художньої творчості, її внутрішніх механізмів дає змогу узагальнити, що у музично-творчій діяльності виявляється, розвивається й формується інтегрована професійно значуща якість – емпатія. Емоційно-емпатійне співпереживання є показником рівня сформованості художнього сприйняття, володіння майбутнім фахівцем почуттєвою проникливістю, багатством асоціативно-образних уявлень, вміннями емоційно мислити, пізнавати, розкривати художній образ, розуміти формоутворювальні засоби, виражальний сенс музичної інтонації, що розкривають «дух» твору.

Процес власного творення збагачує життєвим і художнім досвідом, спонукає до ціннісно-особистісного переживання як важливого складника світоглядно-гуманістичної позиції майбутнього фахівця. У такий спосіб, набуває потужності духовно-творчий потенціал особистості, виникають нові орієнтири розв'язання поставлених творчих завдань.

Література:

1. Комаровська О. А. Мистецька освіта: передчуття змін та готовність учителя до них. *Мистецтво та освіта*. № 3. 2017. С. 11–15.
2. Лупак Н. Художня комунікація в площині мистецької освіти: теорія, практика, інновації. *Мистецтво та освіта*. №1(91). 2019. С. 6–11.
3. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька : навч. посіб. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
4. Зайцева А. В. Методична система формування художньо-комунікативної культури майбутнього вчителя музики: Дис. ... докт. пед. н.: 13.00.02/ Національний педагогічний ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ, 2017. 528 с.
5. Орлов В. Ф. Педагогічна майстерність викладача мистецьких дисциплін : навч.-метод. посіб. / В. Ф. Орлов, О. О. Фурса, О. В. Баніт. К. : Едельвейс, 2012. 272 с.
6. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку : навчальний посібник. К. : Академвидав, 2012. 256 с.
7. Комаровська О. Духовна сфера особистості в контексті художньої обдарованості // *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти»*. Київ, 2013. 14 (19), Ч. 1. С. 6 – 10.
8. Мовчан В. С. Естетика. Навч. посіб. К. : Знання, 2011. 527 с.
9. Сморгж Л. Естетика : навч. посібник. К. : Кондор, 2009. 334 с.
10. Рудницька, О. П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль, 2005. 360 с.
11. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва : теорія і методика мистецьких дисциплін : [навч. посіб.]. К. : Освіта України, 2008. 274 с.
12. Стратан-Артишкова Т.Б. Особливості творчо-виконавської підготовки майбутнього викладача музичного мистецтва. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал. 2023. № 7(21) 2023. 516 с. С.476–484.

References:

1. Komarovs'ka, O. A. (2017). *Mystets'ka osvita: peredchuttya zmin ta hotovnist' uchyteľa do nykh [Art education: anticipating changes and the teacher's readiness for them.]*. *Mystetstvo ta osvita*. Kyiv, 3 [in Ukrainian].
2. Lupak, N. (2019). *Khudozhnya komunikatsiya v ploshchyni mystets'koyi osvity: teoriya, praktyka, innovatsiyi [Artistic communication in the field of art education: theory, practice, innovations]*. *Mystetstvo ta osvita*. Kyiv, 1(19) [in Ukrainian].
3. Rudnyts'ka, O. P. (2005). *Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]*. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].
4. Zaytseva, A. V. (2017). *Metodychna systema formuvannya khudozhn'o-komunikatyvnoyi kul'tury maybutn'oho vchytelya muzyky [Methodical system of formation of artistic and communicative culture of the future music teacher]*. *Doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
5. Orlov, V. F., Fursa, O. O. & Banit, O. V. (2012). *Pedahohichna maysternist' vykladacha mystets'kykh dystsyplin [Pedagogical skill of the teacher of art disciplines]*. K. : Edel'veys [in Ukrainian].
6. Bekh, I. D. (2012). *Osobystist' u prostori dukhovnoho rozvytku [Особистість у просторі духовного розвитку]*. Kyiv: Akademvydav [in Ukrainian].
7. Komarovs'ka, O. (2013). *Dukhovna sfera osobystosti v konteksti khudozhn'oyi obdarovanosti [The spiritual sphere of the individual in the context of artistic giftedness]* Kyiv, 14 (19).
8. Movchan, V. S. (2011). *Estetyka [Aesthetics]*. K. : Znannya [in Ukrainian].
9. Smorzh, L. (2009). *Estetyka [Aesthetics]*. K. : Kondor [in Ukrainian].
10. Rudnyts'ka, O. P. (2005). *Pedahohika zahal'na ta mystets'ka [General and artistic pedagogy]*. Ternopil': Navchal'na knyha – Bohdan [in Ukrainian].
11. Padalka, H. M. (2008). *Pedahohika mystetstva : teoriya i metodyka mystets'kykh dystsyplin [Art pedagogy: theory and methodology of artistic disciplines]*. K. : Osvita Ukrayiny [in Ukrainian].
12. Stratan-Artyshkova, T. B. (2023). *Osoblyvosti tvorcho-vykonavs'koyi pidhotovky maybutn'oho vykladacha muzychnoho mystetstva [Peculiarities of creative and performing training of the future music teacher]*. «*Nauka i tekhnika s'ohodni*» (Seriya «*Pedahohika*», Seriya «*Pravo*», Seriya «*Ekonomika*», Seriya «*Fizyko-matematychni nauky*», Seriya «*Tekhnika*»)» – «*Science and technology today*» (Series «*Pedagogy*», Series «*Law*», Series «*Economics*», Series «*Physical and mathematical sciences*», Series «*Technology*»), 7(21), 476–484 [in Ukrainian].